

Návrh na zmenu podmienok a predĺženie obdobia realizácie projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov

Vláda SR svojim uznesením č. 178 z 31. marca 2020 schválila „Návrh podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenie ich následkov“, na základe ktorých môže Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR schváliť a následne Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny realizovať projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov (§ 54 ods. 1 písm. e) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 63/2020 Z. z.).

Následne uznesením vlády SR č. 219 zo 14. apríla 2020 bol schválený „Návrh na zmenu podmienok projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov“, ktorým boli podmienky projektu doplnené o ďalšie dve opatrenia, ďalej uznesením vlády SR č. 306 z 20. mája 2020 bol schválený „Návrh na predĺženie obdobia realizácie projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov“, ktorým sa predĺžilo obdobie realizácie projektu na mesiace jún a júl 2020, uznesením vlády SR č. 463 z 15. júla 2020 „Návrh na predĺženie obdobia realizácie projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov“, ktorým sa predĺžilo obdobie realizácie projektu na mesiace júl až september 2020 a uznesením vlády SR č. 582 z 23. septembra 2020 „Návrh na predĺženie obdobia realizácie projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov“, ktorým sa predĺžilo obdobie realizácie projektu na mesiace október až december 2020.

Vzhľadom na pretrvávajúci výskyt ochorenia COVID-19, negatívny vývoj epidemiologickej situácie na Slovensku a s tým súvisiace opätovné vyhlásenie núdzového stavu od 1. októbra 2020 na území Slovenskej republiky, ale najmä na zavedenie opatrení týkajúcich sa uzatvorenia alebo obmedzenia činnosti niektorých zariadení (napr. prevádzky verejného stravovania, fitness centrá, prevádzky divadelných, hudobných, filmových alebo iných umeleckých predstavení a pod.) vydaných Úradom verejného zdravotníctva SR (OLP/8326/2020 zo dňa 14. októbra 2020) s účinnosťou od 15. októbra 2020 na zabránenie šírenia tohto ochorenia, možno naďalej očakávať negatívne dopady tejto situácie na spoločnosť, zamestnanosť, trh práce a s tým súvisiace dopady na existenciu pracovných miest, resp. potrebu udržania pracovných miest. Na základe uvedeného možno jednoznačne konštatovať potrebu urýchlene reagovať na dôsledky, ktoré z ochorenia COVID-19 naďalej vyplývajú.

Z týchto dôvodov preto považujeme za dôležité pokračovať aj naďalej v poskytovaní finančnej kompenzácie zamestnávateľom a SZČO zasiahnutých mimoriadnou situáciou, čím sa podporí stabilizácia podnikateľského prostredia, ktoré je významne ovplyvnené negatívnymi faktormi, akými sú zníženie odbytu v dôsledku zrýchlenia šírenia nákazy. Zamestnávateľom sa tak vytvorí rozhodovací priestor pre udržanie pracovných miest a lepšie plánovanie zdrojov i napriek ďalším očakávaným výkyvom v ekonomike. Cieľom tohto

návrhu sú preto nasledovné **úpravy podmienok projektu Prvá pomoc**, ktoré sa budú vzťahovať už na žiadosti podané za mesiac október 2020, ako aj **d ďalšie predĺženie obdobia realizácie tohto projektu na mesiace január až marec 2021.**

1. Podpora zamestnávateľov, ktorí v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR (ÚVZ) uzatvorili alebo zakázali prevádzky

Navrhuje sa:

- rozšíriť cieľovú skupinu zamestnancov o tých, ktorí boli prijatí do zamestnania po 01.03.2020, najneskôr však do 02.09.2020;
- rozšíriť cieľovú skupinu žiadateľov o príspevok o subjekty, ktoré vznikli a začali prevádzkovať svoju činnosť po 01.02.2020, najneskôr však k 02.09.2020;
- zvýšiť výšku príspevku zo súčasných 80 % priemerného zárobku zamestnanca na 80 % celkovej ceny práce zamestnanca za čas, kedy mal zamestnanec prekážku na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce);
- skrátiť obdobie povinného udržania zamestnanca v zamestnaní z dvoch na jeden mesiac v čase vyhláseného núdzového stavu.

2. Podpora samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO), ktoré v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie na základe Opatrenia ÚVZ uzatvorili alebo zakázali prevádzky alebo ktorým poklesli tržby

Navrhuje sa:

- rozšíriť cieľovú skupinu o SZČO, ktoré vznikli a začali prevádzkovať svoju činnosť po 01.02.2020, najneskôr však k 02.09.2020;
- rozšíriť cieľovú skupinu o SZČO, ktorým povinnosť nemocenského a dôchodkového poistenia vznikla po 01.07.2020;
- zrušiť podmienku zákazu súbehu prevádzkovania alebo vykonávania SZČ s pracovným pomerom;
- zvýšiť výšku príspevku v jednotlivých kategóriách poklesu tržieb o 1,5-násobok s tým, že od tejto sumy sa odpočíta čistý príjem z pracovného pomeru za príslušný kalendárny mesiac

pokles tržieb (kategórie)	apríl až september 2020	október a ďalšie mesiace
od 20,00 - 39,99 %	180,- eur	270,- eur
od 40,00 - 59,99 %	300,- eur	450,- eur
od 60,00 - 79,99 %	420,- eur	630,- eur
od 80 % a viac	540,- eur	810,- eur

3. Podpora zamestnávateľov zasiahnutých mimoriadnou situáciou

Navrhuje sa:

- rozšíriť cieľovú skupinu zamestnancov o tých, ktorí boli prijatí do zamestnania po 01.03.2020, najneskôr však do 02.09.2020;
- rozšíriť cieľovú skupinu žiadateľov o príspevok o subjekty, ktoré vznikli a začali prevádzkovať svoju činnosť po 01.02.2020, najneskôr však k 02.09.2020;
- skrátiť obdobie povinného udržania zamestnanca v zamestnaní z dvoch na jeden mesiac v čase vyhláseného núdzového stavu.

Opatrenie 3A

- zvýšiť výšku príspevku zo súčasných 80 % priemerného zárobku zamestnanca na 80 % celkovej ceny práce zamestnanca za čas, kedy mal zamestnanec prekážku na strane

zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce) a zvýšiť maximálnu výšku príspevku z 880,- eur na 1 100,- eur;

Opatrenie 3B

- zvýšiť výšku príspevku zo súčasných 80 % hrubej mzdy zamestnanca na 80 % celkovej ceny práce zamestnanca, najviac do výšky príspevku podľa upravenej tabuľky poklesu tržieb v rámci opatrenia č. 2.

4. Podpora vybraných skupín SZČO

Navrhuje sa:

- rozšíriť cieľovú skupinu o SZČO, ktoré vznikli a začali prevádzkovať svoju činnosť po 01.02.2020 najneskôr však k 02.09.2020;
- zvýšiť výšku príspevku z 210,- eur na 315,- eur s tým, že od tejto sumy sa odpočíta čistý príjem z pracovného pomeru za príslušný kalendárny mesiac.

Predpokladaný objem finančných prostriedkov

Predĺženie obdobia realizácie projektu Prvá pomoc na mesiace október až december 2020 (schválené uznesením vlády SR č. 582 z 23. septembra 2020) predpokladalo výdavky na tieto mesiace v sume 197 985 615,- eur. Podľa súčasného odhadu budú po prijatí navrhovaných zmien v jednotlivých opatreniach výdavky za **október až december 2020** predstavovať sumu **389 792 725,- eur**, teda rozdiel oproti schválenej čiastke o 191 807 109,- eur. Predĺženie realizácie projektu **o ďalšie tri mesiace (január až marec 2021)** predpokladá výdavky v objeme **201 759 248,- eur**. Tieto výdavky sú v rámci **schváleného finančného limitu 1,3825 mld. eur** (uznesenie vlády SR č. 219 zo 14. apríla 2020).

Tabuľka 1 – Prehľad realizácie projektu Prvá pomoc v období marec – september 2020

mesiac	Opatrenie 1, 3A a 3B		Opatrenie 2, 4A a 4B		spolu	
	Počet podporených zamestnancov (človekomesiac)	Suma finančných prostriedkov v eur	Počet podporených SZČO (človekomesiac)	Suma finančných prostriedkov v eur	Počet podporených zamestnancov a SZČO (človekomesiac)	Suma finančných prostriedkov v eur
marec	319 879	71 850 150	51 095	11 127 316	370 974	82 977 466
apríl	405 360	151 732 337	60 832	25 161 133	466 192	176 893 470
máj	408 243	125 293 489	51 021	20 568 317	459 264	145 861 806
jún	240 598	66 045 763	36 542	14 466 844	277 140	80 512 607
júl	187 558	49 453 733	29 034	11 496 312	216 592	60 950 045
august	172 763	45 463 868	27 662	10 968 070	200 425	56 431 938
september	156 657	37 857 925	29 783	11 618 693	186 440	49 476 618
Spolu	1 891 058	547 697 266	285 969	105 406 685	2 177 027	653 103 951

Pozn.: Hodnoty za marec až júl predstavujú skutočné čerpanie k 1. 10. 2020; hodnoty za august a september sú prognózy na základe čerpania podpory za tieto mesiace do 20. 10. 2020;

Zdroj: Inštitút sociálnej politiky MPSVR SR, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny